

Elektronické služby – volba alternativy

Zlata Houšková

Zlín 5.5.2009

Proč se bavit o elektronických službách

 reminiscence začátku 90. let:
automatizace se bude týkat jen
velkých knihoven, nás ne
(knihovny měst a obcí)

 v roce 2008 budou mít všichni
internet *(pochybovala jsem i já)*

Proč se bavit o elektronických službách

 Statistické údaje právě nerostou (*klesají výpůjčky i registrovaní uživatelé*), **snad jen návštěvníci – proč?**

 Informace: tady (*doma nebo kdekoli*), **ted'** (*kdykoli potřebují*), **snadno, rychle, jednoduše**

 Nemáte je? Jdu ke konkurenci! (*Dříve nebyla...*)

NEWS NEWS DISCUSSION
ET SYSTEM
LIBRARY WEBLOG

NEWS NEWS DISCUSSION
ET SYSTEM
LIBRARY WEBLOG

if you...
we want to hear from you

Are you searching for
CDs or tracing a track?
search

In tandem - some services
SEARCH PLACES: Search 1000
A CD for the price of 4

caedmon live

Pop/Rock

101

Proč se bavit o elektronických službách

 (Pokračující) **virtualizace světa**

 Infantilizace světa – bavit se, hrát si, vnímat imaginární světy a životy, které se *(tolik)* nepodobají vlastním

Proč se bavit o elektronických službách

 Můžeme s tím **nesouhlasit**, můžeme to **kritizovat**, ale to je tak to jediné, co s tím můžeme dělat. A ještě **ignorovat**, ale...

 Zastavíme to? Změníme to? Nebo změníme sebe? Lze zůstat v oblasti „intelektuální“, a být hraví, zábavní, přitažliví?

little tikes.

IBM

kinderen t/m 7 jaar

young explorer.

Proč se bavit o elektronických službách

- Co jsou knihovny? Jsou služba?
- Pokud ano, pro koho?
- Víme, co po nás uživatel chce? Známe ho?
- Kdo není (a mohl by být) náš uživatel?

Proč se bavit o elektronických službách

- Technika a technologie předbíhá vše ostatní.
- Taky by se nám mohlo stát, že nás předběhne natolik, že už nikdy propast nepřekleneme, rozdíl nedoženeme (*viz náš ztracený náskok z konce devadesátých let, resp. z počátku století*)...

ge
schie
de
nis
reizen

taal
curs
ssen

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky

 VŠECHNY části procesu výpůjčních služeb až ke konkrétní výpůjčce lze poskytovat virtuálně, reálně nutno odnést si knihu (**není-li možné EDD, zásilka, dovážka, donáška...**)

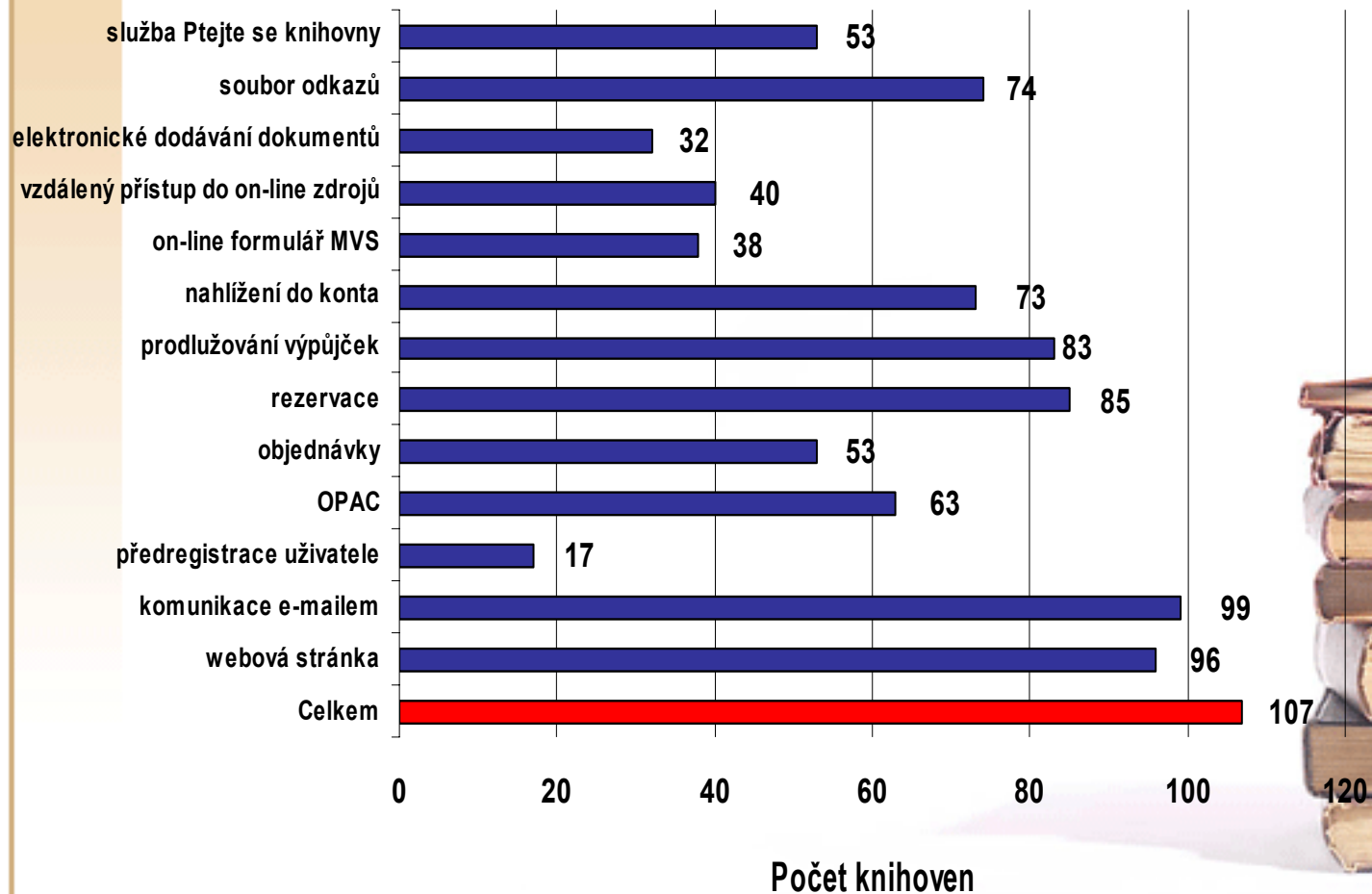

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky

- Předregistrace
- Vyhledání titulu
- Objednání, rezervace, prodloužení,
- Oznámení, informace o výpůjčce přes WAP
- Nahlížení do konta
- MVS...

Elektronické služby

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky

- **Samoobslužné vracení (elektronický systém) VISK3?**
- **Samoobslužné půjčování (možná až druhé v pořadí, výchovné?)**
- **Bezhotovostní automaty**

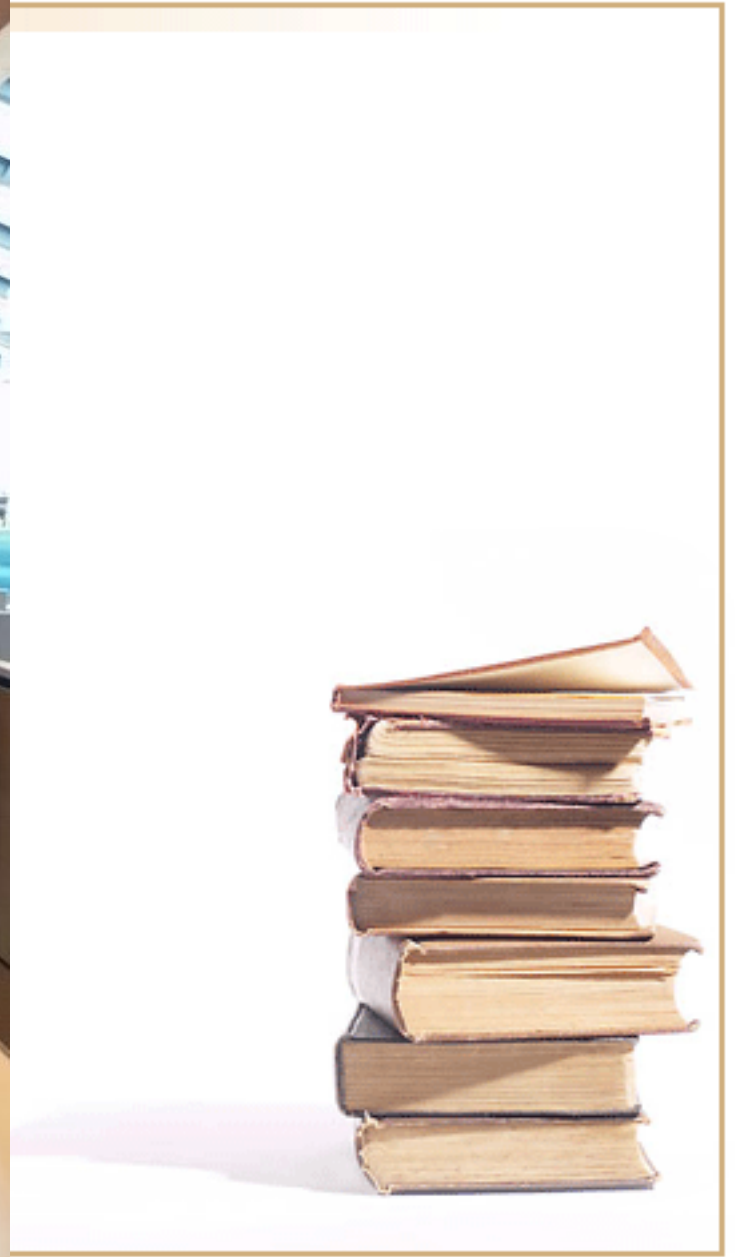

bibliotheek.nl

voor vragen kunt U
terecht bij de
Mediaservicebale
bibliotheek.nl

bibliotheek.nl

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – pomůcky

 On-line katalogy, souborné katalogy (spolupráce)

 Naskenované katalogy

 Portály s přidáním službami
(ověření dostupnosti dokumentu na území ČR, získání plného textu, biografické údaje autora, objednání kopie přes EDD, zjištění recenzí na konkrétní dokument...); **ČNB aj.**

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – fondy

- **Webové stránky**
- **Databáze** (*volné, licencované*)
- **Časopisy, noviny,**
zpravodajské servery
- **Digitalizované dokumenty**
- **Digitální síťové dokumenty**
(*bez papírové varianty*)
- **Vzdělávací programy, kurzy,**
univerzity...

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – fondy

 Množství, pestrost, jazyková různorodost (? miliard dokumentů)

 Hypertext (*propojení s odkazy na další zdroje*)

 Rychlost, dostupnost (*na síti, stahování...*)

 Snadné vyhledávání (?)

 Láče, komfort

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – digitalizace

 Digitalizace vlastní, především digitalizace „lokální paměti“

 Elektronické knihy? Další dokumenty?

 Speciality, např. Digitální knihovna Manuscriptorium (*zpřístupnění historických a vzácných dokumentů*)...

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – digitalizace

 Výběr garantovaných webů – třídění (nejlepší a zaručené info dostanete na:)

 Trvalé zjednodušování a přidávání nadhodnoty, využívání existujícího (*viz Google*)

Služby: Internet – veřejná stanice

 Výhody: nová služba, atraktivita, zájem uživatelů...

 Nevýhody: malý počet stanic, nutnost rezervací (konflikty), rentabilita? Provozní doba!

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – referenční

 „Ptejte se knihovny“
<http://www.ptejteseknihovny.cz>

 Faktografická a bibliografická služba s garancí odpovědi do 48 hodin; kooperativní služba

 Archiv (tématicky a chronologicky řazený) zodpovězených dotazů

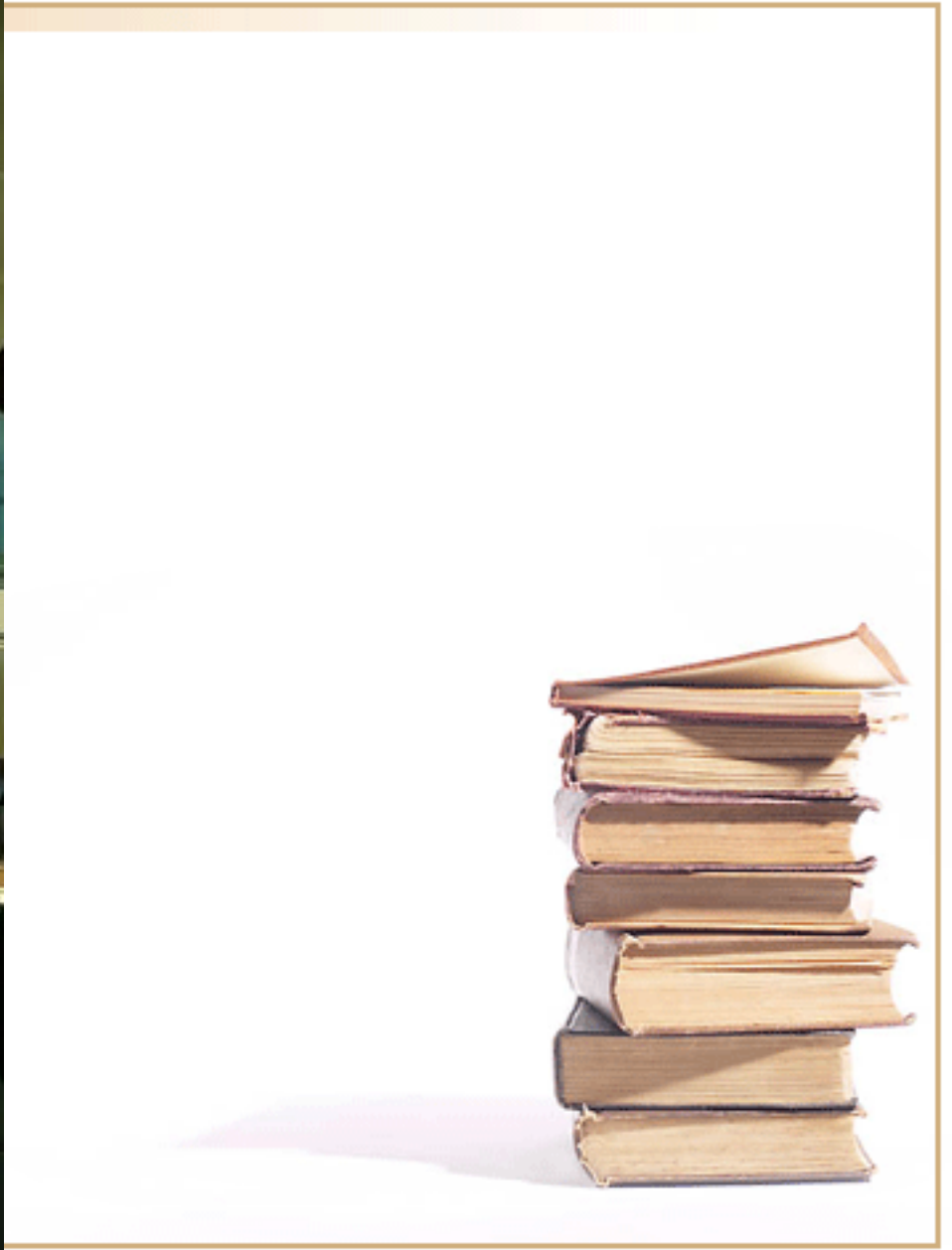
„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – referenční

 Informace o zdrojích dostupných na území ČR

 Přístup do on-line (*plnotextových, bibliografických, referenčních*) zdrojů

 Přístup do licencovaných zdrojů z uživatelova počítače prostřednictvím např. proxy serveru

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – reprografické

Kopie zhotovené prostřednictvím elektronických služeb (z fondu knihovny nebo jiných knihoven na území ČR (**vnitrostátní meziknihovní služby**) či zahraničních (**mezinárodní meziknihovní služby**))

„Klasické“ knihovnické služby elektronicky – reprografické

- **Objednávky elektronicky:**
fax, e-mail, webový formulář
- **Dodání kopie: poštou, faxem nebo vystavením na uživatelském kontě**
(=*zprostředkování reprografických kopií elektronickou cestou*), **tedy tzv. Document delivery services (EDD)**

Proč se bavit o elektronických službách

 Komunikace (*mezi lidmi, institucemi*)

 Zdroje informací (*poznatků...*)
→ **zpravodajství, vzdělávání**

 Prezentace (*vlastní, instituce*)
→ *sdělování informací o sobě, marketing, PR*

Proč se bavit o elektronických službách

 Práce (*společná práce, práce na vzdáleném počítači*),
obchod, podnikání

 Zábava (*komunikace, tvorba, četba, hudba, filmy, hry, život ve virtuální realitě*)

Komunikace

 Využití pro knihovnu (interní i externí), (i) virtuální spolupráce

 Využití pro čtenáře (komunikace s knihovnou, komunikace s ostatními uživateli)

Komunikace

- E-mail
- Distribuční adresáře
- INTRANET
- Konference, nástěnky
- Diskusní skupiny, chaty
- ICQ, SKYPE...
- Život ve virtuálních společenstvích
- Kontakt s vaším knihovníkem

Two large blue bulletin boards are mounted on the wall. The left board features several orange butterfly-shaped cutouts, each containing a white card with text. The right board is a collage of various colorful posters and notices.

A second bulletin board, similar in style to the first, is mounted on the wall. It displays a variety of colorful posters, including one with a large number '10' and another with a grid of small images.

A set of bookshelves filled with books is located in the background. The books are organized by color and genre. A person is visible sitting at a desk in front of the shelves, looking at a computer screen.

A green display stand is positioned near the entrance. It features the text 'the soundgallery' at the top, followed by 'Compact Disc', 'DVD', and 'Video'. Two pairs of headphones are displayed on the stand.

EXIT

NO SMOKING

Prezentace

 Webové stránky – NUTNOST!

 Úroveň našich webů ☹

 **Web je služba – čím
posloužíme?**

 ***Prosba: všechny kontakty na
všechny pracovníky, adresa,
IČ, SDC***

 **Co podobná struktura? Snazší
orientace, vyhledávače**

E-learning

- **Kurzy počítačové, mediální a informační gramotnosti**
- **E-learning (př. *Gateshead*)**
- **Psaní CV, jazykové kurzy, kurzy pro menšiny...**

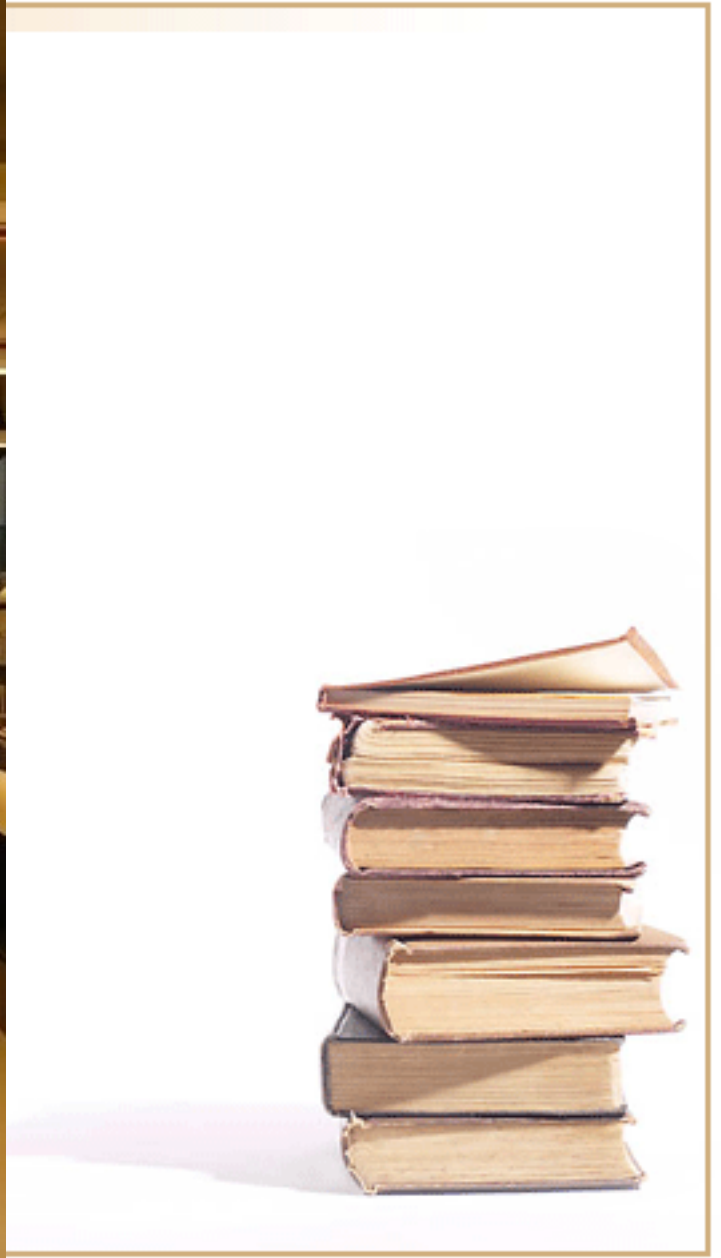
Zábava

 Vlastní tvorba (*literární, hudební, weby, časopisy, blogy...*)

 Filmy, hudba, texty, hry, chat...

 Face book, You Tube, Second life

Život ve virtuální realitě

 Vznik svébytné, rozsáhlé a pestré **kyberkultury (kyberspace, kyberrealita)**

 Virtuální města a komunity: možnost scházet se s přáteli, diskutovat v čajovně, cvičit v posilovně, provozovat virtuální sex...

Život ve virtuální realitě

 **Nové kontakty, kompenzace
„nezajímavého, chudého“
života v realitě**

 Nový prostor pro realizaci

PlayStation 2

Proč se tedy bavit o elektronických službách – benefits

- **Nový okruh (skupin) klientů**
- **Nová image (PR, marketing)**
- **Naplnění statutu vzdělávací instituce**
- **Širší rozsah služeb = spokojenější klienti (PR, marketing)**
- **Příspěvní k lepšímu životu v komunitě..-**

1919 1-20
21-40

Chief Librarian
Please don't talk with me on the phone

LEM

 V konkurenci audiovizuálních médií by knihovny neměly ztratit svou pozici informačních center a center vzdělávání.

 Stále silněji by se měly prosazovat také jako centra komunitního života.

 Pro obě tyto funkce bude zcela limitní, jak se postaví k otázce využívání ICT v oblasti elektronických služeb,

 ale také například budování virtuálních komunit, které jsou stále zajímavějším prostředím pro některé skupiny mladých lidí.

 Propojení virtuálního a reálného světa v prostředí knihovny dává velké možnosti k tomu, aby si knihovny udržely/získaly dobrou pozici ve společnosti.

Díky za pozornost

 Zlata Houšková

 Tel.: 221-663-330

 zlata.houskova@nkp.cz

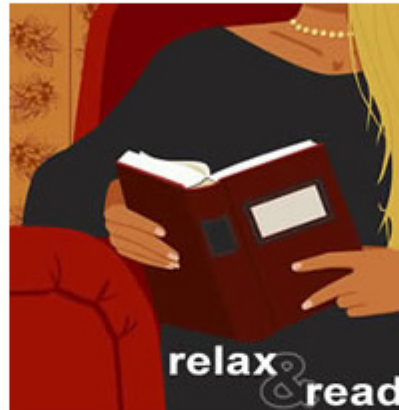
September 09, 2008

:: **Reading Room**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)

Reading Room[National Year of Reading](#)[Recommended Reads](#)[Prizes and competitions](#)[Events](#)[Readers' Groups](#)[Sound Gallery](#)[Arts](#)[Societies and Organisations](#)[Sad Librarians](#)[Login](#)**Gateshead Council****Links Directory****Google**

Reading Room

Read with us

Use these pages to find out about new books, our favourite authors and how to join our Readers Groups. Use our online forums to tell us what you think of your current read and to meet other book fans online!

2008 National Year of Reading
Events and activities listed here... [read more...](#)

Recommended Reads

Why not try some of our new books [read more...](#)

Prizes and competitions

Local and national [read more...](#)

Events

Forthcoming events and past events [read more...](#)

Readers' Groups

Reading's cool...share the buzz with others in our

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [Enquire 24/7](#)

Contact us

Reader Development

Claire Elliott
Reader
Development
Assistant

Dot Cameron
Reader
Development
Librarian

Related Information

External sites

[Book Panel with Simon Mayo](#)
Listen to the latest book discussion podcast from BBC Radio 5

Forum

Reading Now

Tell us your thoughts on what you've just been reading...

- ⊕ [Library Catalogue](#)
- ⊕ [Library membership and how to join](#)
- ⊕ [Site membership](#)
- ⊕ [News](#)
- ⊕ [Children and Young People](#)
- ⊕ [Contact Us](#)
- ⊕ [Your Local Library](#)
- ⊕ [Central Library](#)
- Discuss**
- [Forums](#)
- [Conference Rooms](#)
- ⊕ [Online Services](#)
- ⊕ [iKnow Computers](#)
- ⊕ [Reading Room](#)
- ⊕ [Sound Gallery](#)
- ⊕ [Arts](#)
- ⊕ [Societies and Organisations](#)
- ⊕ [Sad Librarians](#)
- ⊕ [Login](#)

Gateshead Council

Links Directory

Google

Did you know?

Online Catalogue

Discuss

Join our discussions...

We welcome your participation in our online community.

Registered site members can take part in a range of discussion forums and message boards. You can also take part in advertised conference sessions with an author or musician.

Please take time out to read the information below.

Forums and Message Boards

Our forums and message boards cover a wide range of topics including books, movies and music. All discussions are moderated.

Conference Rooms

You can access our conference rooms at scheduled times as advertised on this web site. These are often one-off events with an author or musician. All conference rooms are moderated.

We are committed to maintaining a friendly, mature and supportive online environment. Please read our House Rules before you get started...Any contravention is likely to get your site registration revoked.

Please note that we reserve the right to delete any posting, at any time, for any reason.

Please Read...

Safety Online

Keep safe, have fun...
[read more...](#)

Our House Rules

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [Enquire 24/7](#)

Sections

Forums
Site message boards

Conference Rooms
live as advertised

September 09, 2008

:: Discuss :: **Forums**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)
- [Forums](#)
- [Health Matters](#)
- [Local and Family History](#)
- [Reading Now](#)
- [Skellig - A North East Read](#)
- [SoundGallery](#)
- [Conference Rooms](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)
- [Reading Room](#)
- [Sound Gallery](#)
- [Arts](#)
- [Societies and Organisations](#)
- [Sad Librarians](#)
- [Login](#)

Gateshead Council

Links Directory

Google

Forums : Forums

[Today] [Search] [Rules] [Forum Monitor]

[a] [b] [c] [d] [e] [f] [g] [h] [i] [j] [k] [l] [m]
[n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [v] [w] [x] [y] [z]

Health Matters

Get help with fitness, healthy eating and much much more! [read more...](#)

Local and Family History

Looking for more information about Gateshead, past and present, places and people? [read more...](#)

Reading Now

Join in our online discussions [read more...](#)

Skellig - A North East Read

Join the discussion on David Almond's famous book and tell us where you picked up your copy! [read more...](#)

SoundGallery

Forums dedicated to music and film. [read more...](#)

Forum	Posts
Skellig - A North East Read (moderated)	1
Health Matters from Gateshead Health Trainers (moderated)	57
Reading Now	466
SoundGallery Suggestions File	119
Family Tree Research (moderated)	48
Ask Anthea (moderated)	63

New Posts

No New Posts

Closed Forum

September 09, 2008

:: Discuss :: **Conference Rooms**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)**
- [Forums](#)
- [Conference Rooms](#)**
- [ExploreMusic](#)
- [Library Discussions](#)
- [Local and Family History](#)
- [Reading Matters](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)
- [Reading Room](#)
- [Sound Gallery](#)
- [Arts](#)
- [Societies and Organisations](#)
- [Sad Librarians](#)
- [Login](#)

Gateshead Council**Links Directory****Google**

Conference Rooms

Join our conferences

Our conference rooms are used at pre-arranged times for conferencing events. You can arrange a conference to talk to an author or musician, or with specialist staff such as our Local History Librarian, or the team in ExploreMusic.

Simply click on 'contact us' to the right of this page to arrange a conference.

ExploreMusic

Library Discussions

Local and Family History

Reading Matters

[\[login to conference\]](#)

1 continuous conference

Explore....the Classical Season Ahead with Simon Clugston
read more...
on schedule

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [Enquire 24/7](#)

contact us

[Conference with a Librarian](#)

September 09, 2008

:: Reading Room :: **Recommended Reads**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)
- [Reading Room](#)
- [Recommended Reads](#)
- [Author of the Month](#)
- [New Books](#)
- [Sound Gallery](#)
- [Arts](#)
- [Societies and Organisations](#)
- [Sad Librarians](#)
- [Login](#)

Gateshead Council**Links Directory****Google****Did you know?**

Recommended Reads

[Whichbook.net](#)

Which book website wins Radio 2's Literary Website of the Year award!

[Whichbook.net](#) gives readers an enjoyable and intuitive way to find books to match their mood.

Instead of starting from the overwhelming choice of books available, [Whichbook.net](#) starts from the reader, and enables each individual to build the elements of that elusive 'good read' we are all looking for but don't quite know how to define.

The standard way of organising books for choice, on shelves in a library or a bookshop, or on the web, starts from the products available - the authors, titles, publishers or genres. Using innovative software from Applied Psychology Research Ltd, [Whichbook.net](#) enables, for the first time, the choice of book to start from the individual reader and what he/she is looking for.

Click on the link opposite and give it a go. There is a direct link to Gateshead Libraries' Catalogue so you can check and see where the book is!

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [Enquire 24/7](#)

Related Information**External sites****Whichbook.net**

A completely new way of choosing what to read...

Try These**BlackWords**

Celebrating writers of colour in North East England.

Sections**Author of the Month**

Find out who is the latest...

New Books

Check out the latest titles

September 09, 2008

:: Children and Young People :: Cool Reads :: **Book of the Month**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)
- [Cool Reads](#)
- [Book Reviews](#)
- [Hot Reads for Summer](#)
- [Book of the Month](#)
- [Children's Book News](#)
- [New Books](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)
- [Reading Room](#)
- [Sound Gallery](#)
- [Arts](#)
- [Societies and Organisations](#)
- [Sad Librarians](#)
- [Login](#)

Gateshead Council**Links Directory****Google**

Book of the Month

1 Section

Children's Book News

Book of the Month

1 - 10 of 11 Articles

September '08 - **Percy Jackson and the Battle of the Labyrinth** by Rick Riordan

August '08 - **Artemis Fowl and the Time Paradox** by Eoin Colfer

Join criminal mastermind Artemis Fowl in his latest adventure.

[read more...](#)

July '08 - **Titanic 2020** by Colin Bateman

Join Jimmy aboard the new Titanic in the second installment of Colin Bateman's original adventure story.

[read more...](#)

June '08 - **Captain Underpants** by Dav Pilkey

Join Captain Underpants and the Preposterous Plight of the Purple Potty People!

[read more...](#)

May '08 - **Broken Glass**

A tale that explores the lives of two of India's street children by award-winning novelist Sally Grindley.

[read more...](#)

April '08 - **Bog Child**

The extraordinary story of one long summer in the life of an 18-year-old boy caught up in the chaos and conflict of Ireland in the 1980s.

[read more...](#)

March '08 - **Mr Gum and the Power Crystals** by Andy Stanton

Can it really be true that there's an ancient curse on the town of Lamonic Bibber? And you guessed it, that old

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [Enquire 24/7](#)

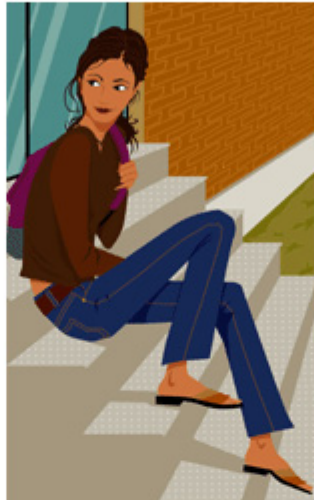
September 09, 2008

:: Children and Young People :: **Homework Help**

- [Library Catalogue](#)
- [Library membership and how to join](#)
- [Site membership](#)
- [News](#)
- [Children and Young People](#)**
 - [Cool Reads](#)
 - [Events for Children and Young People](#)
 - [Fun Stuff](#)
 - [Homework Help](#)**
 - [Live Help](#)
 - [Parents and Teachers](#)
 - [Radio Club](#)
 - [Summer Reading Challenge](#)
- [Gateshead Children's Book Award](#)
- [Contact Us](#)
- [Your Local Library](#)
- [Central Library](#)
- [Discuss](#)
- [Online Services](#)
- [iKnow Computers](#)
- [Reading Room](#)
- [Sound Gallery](#)
- [Arts](#)
- [Societies and Organisations](#)
- [Sad Librarians](#)
- [Login](#)

[Gateshead Council](#)[Links Directory](#)

Homework Help

Got Homework? Get Help!

Here at Gateshead Libraries we are perfectly placed to help with all your homework enquiries.

Our free internet access and books are available for you to use - and of course our staff are all on hand to help with your queries. So if you need help to find information, or to use the computer, we're a great place to come.

We've also put together some lists of useful places to look for help with your homework - see the sections below.

Live Help

Live question and answer service 24 hours a day ...[read more...](#)

Tools

- [Contact us](#)
- [Bookmark this page](#)
- [LiveHelp](#)

September 09, 2008

:: **Children and Young People**

News

Free stories from top authors

A free story each week. [read more...](#)

New Books September '08

The latest books for children and young people [read more...](#)

New Books August '08

The latest books for children and young people [read more...](#)

Football Fun at Central Library

Children's author Tom Palmer shows off his soccer skills! [read more...](#)

 [Subscribe to feed](#)

Information

Books for Babies

Bookstart - Free book packs for every baby in Gateshead [read more...](#)

School Library Service

Find out more about what Gateshead Libraries can offer your school [read more...](#)

Story Chests

Story boxes for schools and children's groups [read more...](#)

New Books September '08

The latest books for children and young people [read more...](#)

Join in ...

Cool Reads

Top reads, new books, reviews, plus your favourite authors ...

Gateshead Children's Book Award

Voted for by you!

Radio Club

Listen to the latest podcast from the Radio Club

Fun Stuff

Fun things for you to make and do ...

Find out more ...

[Events](#)[Message Board](#)[Contact Us](#)